

Μεσούσης της Εορτής ...

Γράφει ο π. Αντώνιος Χρήστου.*

Αγαπητοί Αναγνώστες Χριστός Ανέστη! Μετά την Κυριακή των Μυροφόρων που μιλήσαμε αναλυτικά την προηγούμενη εβδομάδα ακολουθεί η Κυριακή του Παραλύτου όπου παρουσιάζεται η θαυματουργική δύναμη του Κυρίου (Ιωάν. ε΄ 1-15). Την Τετάρτη όμως αυτής της εβδομάδος είναι η Εορτή της Μεσοπεντηκοστής όπου συμπληρώνονται 25 μέρες ακριβώς μετά τα Πάσχα και είμαστε μισά δηλαδή πριν γιορτάσουμε την εορτή της Πεντηκοστής. Γι αυτή την σημαντική Δεσποτική Εορτή του Πεντηκοσταρίου θα ασχοληθούμε στο σημερινό άρθρο μας εσείς όπως πάντα ακολουθήστε μας στο κυρίως άρθρο μας ...

Τα βυζαντινά χρόνια, η εορτή της Μεσοπεντηκοστής ήταν η μεγάλη εορτή της Μεγάλης Εκκλησίας της Κωνσταντινουπόλεως και συνέτρεχαν κατ' αυτή στον μεγάλο ναό πλήθη λαού. Δεν έχει κανείς παρά να ανοίξει την Έκθεση της Βασιλείου Τάξεως (Κεφ. 26) του Κωνσταντίνου Πορφυρογεννήτου για να δει το επίσημο τυπικό του εορτασμού, όπως ετελείτο : «Πάρεστιν ή μεσότης ήμερῶν, τῶν ἐκ σωτηρίου ἀρχομένων ἐγέρσεως

Πεντηκοστῇ δέ τῇ θείᾳ σφραγιζομένων, καί λάμπει τὰς λαμπρότητας ἀμφοτέρωθεν ἔχουσα καί ἐνοῦσα τὰς δύο καί παρεῖναι τὴν δόξαν προφαίνουσα τῆς δεσποτικῆς ἀναλήψεως σεμνύνεται». Χωρὶς δηλαδή να ἔχει δικό της θέμα ἡ ἡμέρα αὐτὴ συνδυάζει τὰ θέματα, τοῦ Πάσχα ἀφ' ἐνός καὶ τῆς ἐπιφοιτήσεως τοῦ Ἁγίου Πνεύματος ἀφ' ἐτέρου καὶ «αχνοφαίνει» τὴν δόξα τῆς Ἀναλήψεως τοῦ Κυρίου, που θα εορτασθεῖ μετὰ ἀπὸ 15 ἡμέρες, ἀκριβῶς στὶς 40 ἡμέρες ἀπὸ το Πάσχα.

Ακριβῶς δε αὐτὸ το μέσον τῶν δύο μεγάλων Εορτῶν θύμιζε ἓνα εβραϊκὸ χαρακτηρισμὸ τοῦ Κυρίου μας το «Μεσσίας» που στα ελληνικὰ μεταφράζεται ὡς Χριστός. Ἀλλὰ ἠχητικὰ θυμίζει το μέσον. Ἐτσι καὶ στα τροπάρια καὶ στο Συναξάρι τῆς ἡμέρας ἡ παρετυμολογία αὐτὴ γίνεται ἀφορμὴ να παρουσιασθεῖ ὁ Χριστὸς σαν Μεσσίας - μεσίτης Θεοῦ καὶ ἀνθρώπων. Σημειώνει χαρακτηριστικὰ ὁ Νικηφόρος Ξανθόπουλος στο Συναξάρι: «Μεσίτης καὶ διαλλάκτης ἡμῶν καὶ τοῦ αἰωνίου αὐτοῦ Πατρὸς...Διὰ ταύτην τὴν αἰτίαν τὴν παροῦσαν ἐορτὴν ἐορτάζοντες καὶ Μεσοπεντηκοστὴν ὀνομάζοντες τὸν Μεσσίαν τε ἀνυμνοῦμεν Χριστόν».

Στην ἰδιαιτερότητα αὐτὴ τῆς Εορτῆς βοήθησε καὶ ἡ ευαγγελικὴ περικοπὴ, που ἐξελέγη γιὰ τὴν ἡμέρα αὐτὴ (Ιω. 7, 14-30). Μεσοῦσης τῆς Εορτῆς τοῦ Ἰουδαϊκοῦ Πάσχα ὁ Χριστὸς ἀνεβαίνει στο ἱερό καὶ διδάσκει. Ἡ διδασκαλία Του προκαλεῖ τὸν θαυμασμό, ἀλλὰ καὶ ζωντανὰ ἀντιδικία μετὰξὺ αὐτοῦ καὶ τοῦ λαοῦ καὶ τῶν διδασκάλων. Εἶναι Μεσσίας ὁ Ἰησοῦς ἢ δὲν εἶναι; Εἶναι ἡ διδασκαλία τοῦ Ἰησοῦ ἐκ Θεοῦ ἢ δὲν εἶναι; Νέο λοιπὸν θέμα προστίθεται: ὁ Χριστὸς εἶναι διδάσκαλος. Αὐτὸς που ἐνῶ δὲν ἔμαθε γράμματα κατέχει τὸ πλήρωμα τῆς σοφίας, γιὰτὶ εἶναι ἡ Σοφία τοῦ Θεοῦ ἡ κατασκευάσασα τὸν κόσμον. Ακριβῶς ἀπὸ αὐτὸν τὸν διάλογο ἐμπνέεται μεγάλο μέρος τῆς ὑμνογραφίας τῆς εορτῆς. Εκείνος που διδάσκει στὸν ναό, στο μέσον τῶν διδασκάλων τοῦ Ἰουδαϊκοῦ λαοῦ, στο μέσον τῆς εορτῆς, εἶναι ὁ Μεσσίας, ὁ Χριστὸς, ὁ Λόγος τοῦ Θεοῦ. Αὐτὸς που ἀποδοκιμάζεται ἀπὸ τοὺς δῆθεν σοφοὺς τοῦ λαοῦ Του εἶναι ἡ τοῦ Θεοῦ Σοφία.

Τὸ Ἀπολυτίκιό τῆς Εορτῆς εἶναι γνωστὸ καὶ σε ἤχο Δ' ἀρκετὰ μελωδικό : «Μεσοῦσης τῆς ἐορτῆς διψῶσάν μου τὴν ψυχὴν εὐσεβείας πότισον νάματα· ὅτι πᾶσι, Σωτὴρ ἐβόησας· Ὁ διψῶν ἐρχέσθω πρὸς με καὶ πινέτω. Ἡ πηγὴ τῆς ζωῆς, Χριστέ ὁ Θεός, δόξα σοι». Δηλαδή σε μετάφραση : Τὴν ψυχὴ μου που διψᾷ ξεδίψασέ τὴν με τὰ νάματα τῆς εὐσεβείας, Κύριε.

«Εσύ που σε όλους είπες: «Όποιος διψά να έρθει κοντά μου και να πει ύδωρ αθανασίας». Εσύ που είσαι η πηγή της ζωής, Χριστέ ο Θεός, δόξα Σοι».

Αυτά σε γενικές γραμμές είναι αρκετά για την εορτή της Μεσοπεντηκοστής. Η αλήθεια είναι ότι η έλλειψη ιστορικού υποβάθρου (όπως έχουν οι άλλες Δεσποτικές εορτές) της στέρησε τον απαραίτητο εκείνο λαϊκό χαρακτήρα, που θα την έκανε προσφιλή στον πολύ κόσμο. Το εντελώς θεωρητικό-θεολογικό της θέμα δεν βοήθησε τους χριστιανούς, που δεν έχουν και το απαραίτητο θεολογικό υπόβαθρο, να ξεπεράσουν την επιφάνεια και να εισδύσουν στην πανηγυριζόμενη δόξα του διδασκάλου και Μεσσία Χριστού, «της Σοφίας» και ως Λόγος Του Θεού, της πηγής του «ακενώτου ύδατος». Ευχόμαστε τουλάχιστον εμείς οι νεώτεροι να συνειδητοποιήσουμε το υψηλό βάθος της και να τις αποδώσουμε τουλάχιστον τον Εκκλησιασμό μας αυτή την ημέρα! Αμήν!

***Ο [π. Αντώνιος Χρήστου](#) είναι Προϊστάμενος Ιερού Ναού Προφήτου Ηλία Κορμπι- Βάρης, της Ι. Μ. Γλυφάδας Ε. Β. Β. & Β. Απόφοιτος Ανωτέρας Εκκλησιαστικής Σχολής Αθηνών, Πτυχιούχος της Θεολογικής Σχολής Πανεπιστημίου Αθηνών και Κάτοχος Μεταπτυχιακού Τίτλου στην Ορθόδοξη Θεολογία στο Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο.**